

ชื่อเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษา
ช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 :
กรณีอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

ผู้วิจัย ประมวล คงทรง **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์สกล สรเสนา ประธานกรรมการ
ผศ.ประสิทธิ์ พลศรีพิมพ์ กรรมการ
อาจารย์มุข วิสัย กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต 2 : กรณีอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร
ครูวิชาการ และครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ
และครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 2 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและ
มอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 57 คน ครูวิชาการ 57
คน และ ครูผู้สอน 131 คน ได้มาโดยสุ่มตามวิธีแบ่งชั้นแบบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 58 ข้อ ค่าความ
เชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่
1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย โดยรวม พบว่า
มีการปฏิบัติงานนิเทศภายในอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ
มากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนา
ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผล ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู

ด้านการประเมินผล ด้านพฤติกรรมของครู ด้านการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการนิเทศ

2. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม พบว่า มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการนิเทศ และด้านการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู ด้านพฤติกรรมของครู และด้านการประเมินผล มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวม พบว่า มีการปฏิบัติงานนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านพฤติกรรมของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการนิเทศ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครู และด้านการประเมินผล มีการปฏิบัติงานนิเทศภายในไม่แตกต่างกัน

TITLE A Study of Conditions of Internal Supervision Performance in Basic Educational Institutions Offering First to Third Education Ranges under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone 2 : A Case Study of Phayakkhaphum Phisai District

AUTHOR Pramuan Kongsong **DEGREE** M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORY COMMITTEE Sakol Sornsena Chairman
Asst. Prof. Prasit Pholsriphim Committee Member
Mook Wisai Committee Member

Rajabhat Maha Sarakham University, 2004

ABSTRACT

This study aimed to investigate and compare conditions of internal supervision performance in basic educational institutions which offered first to third education ranges under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone 2, in Phayakkhaphum Phisai District. The sample used in this study included educational institution administrators, academic teachers, and teachers in the teaching line in basic educational institutions which provided first to third education ranges under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone 2 in Phayakkhaphum Phisai District. The sample size was determined by the use of the table designed by Krejcie and Morgan. The obtained sample of 245 subjects comprised 57 educational institution administrators, 57 academic teachers, and 131 teachers in the teaching line. They were selected through the proportional stratified random sampling technique. The instrument was a 58 - item rating scale questionnaire with a reliability of value 0.89. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation , and One-way ANOVA

The results of the study were as follows:

1. For the conditions of internal supervision performance in basic educational institutions which provided first to third education levels under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone 2 in Phayakkhaphum Phisai District as a

whole, it was found that they had internal supervision performance at a high level. When each aspect was considered, the performance was also found to be at a high level. When ranked from the highest to the lowest they appeared as follows : development of educational institution administrators, evaluation, interaction between the educational institution administrator and teachers, teachers' behaviors, development of educational institution administrators, and climate that helped supervision.

2. In comparing conditions of internal supervision performance in basic educational institutions as viewed by educational institution administrators, academic teachers, and teachers in the teaching line as a whole, it was found that their viewpoints were different at the .05 level of statistical significance. When each aspect was considered, it was found that in the aspects of climate that helped supervision and development of educational institution administrators the viewpoints of these 3 groups were different at the .05 level of statistical significance. However, in the aspects of interactions between the educational institution administrator and teachers, teachers' behaviors, and evaluation, their viewpoints were not different.

3. In comparing conditions of internal supervision performance in basic educational institutions of large size, medium size, and small size as a whole, it was found that the 3 groups had different internal supervision performance at the .05 level of statistical significance. When each aspect was considered, it was found that in the aspects of development of educational institution administrators, and teachers' behaviors they had different performance at the .05 level of statistical significance. Nevertheless, in the aspects of climate that helped supervision, interactions between the educational institution administrator and teachers, and evaluation, they did not have different internal supervision performance.